Nr. 198 (15.277).
Ч. 198 (15.277).

Lwów, piątek 1. września 1939.
Львів, пятниця 1. вересня 1939.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Rok LX.
Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ … ДНЯ ВРАНЦІ.   ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10 II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
Банку Чеських Лєґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Перед надзвичайною сесією сойму та сенату?

МОБІЛІЗАЦІЯ ЛИТОВСЬКОЇ АРМІЇ. — РАТИФІКАЦІЯ НІМЕЦЬКО-СОВІТСЬКОГО ПАКТУ НЕАҐРЕСІЇ. — СТАНОВИЩЕ ЕСПАНІЇ.

(Телефоном від нашого варшавського кореспондента).

Зі зростом напруження, у варшавських пресових колах появились поголоски, що президент скличе на основі 79. статті конституції сойм і сенат у зменшеному складі. Як передбачували знавці парляментарних справ, входили б туди лиш президії обох законодатних палат та предсідники комісій.

Наш кореспондент довідується з авторитетних парляментарних кол, що ці поголоски передчасні. Сойм та сенат відбудуть мабуть небавом коротку сесію у повному складі, щойно опісля президент визначить, хто має брати участь у праці законодатних палат у зменшеному складі.

З Вильна наспіла телефоном вістка, що в ночі з понеділка на вівторок відбулась у Ковні тайна військова нарада під проводом ґен. Раштікіса. Негайно після наради проголошено мобілізацію, яка дасть змогу запевнити невтральність Литви.

З Москви телефонують, що до Берліна поїде не Молотов лиш Патьомкін, щоб підписати ратифікаційні документи німецько-совітського пакту неаґресії. У Москві припинено протинімецьку та протиіталійську пропаґанду.

Совітські політичні кола заняли вичікуюче становище до европейської кризи, не вірять у війну. Здається, що СССР приготовлюється до ролі „того третього, який користає".

„Дейлі Скеч" помістив телефонограму з Мадриду, з якої виходить, що ґен. Франко виявив готовість постачати Анґлії воєнні сирівці. Британські політичні кола добачують тут деклярацію невтральности.

Новий інцидент у Ґданську.

НАПАД НА САМОХІД МИТНИХ ІНСПЕКТОРІВ.

ҐДИНЯ, ПАТ. Двох польських митних інспекторів виїхало самоходом до місцевости Пекло (на ґданській території), щоб перевести люстрацію митної станиці. Вони залишили самохід перед Пеклом і пішли дальше пішки.

Підчас їхньої відсутності юрба знищила авто та побила шофера. Коли інспектори вернулися, не побачили вже авта — напасники забрали його. Ґданська поліція не дала ніякого вияснення, не сказала що сталося з автом. Інспектори пішли зі шофером до найближчої залізничої стації та поїздом вернулись до Ґданська.

РЕПРЕСІЇ СУПРОТИ ПОЛЯКІВ У ҐДАНСЬКУ.

ҐДАНСЬК, ПАТ. В ночі з 29. на 30. серпня і передполуднем, ґданська поліція почала силою викидати поляків із мешкань на терені Ґданська.

29. і 30. серпня перевела ґданська поліція багато арештувань, зокрема серед польських залізничників. Досі стверджено поверх 20 випадків.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ ПОЛЯКІВ У ҐДАНСЬКУ.

ҐДАНСЬК, ПАТ. В останніх 24-ох годинах ґданська поліція перевела масові арештування серед поляків. М. ін. арештовано відомого власника кораблів Боссельмана, у хвилині, як він намагався відплисти до Данії.

АРЕШТУВАННЯ НАЧАЛЬНИКА ҐДАНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПАТ-а.

ВАРШАВА, ПАТ. Минулого понеділка німецька політична поліція арештувала начальника берлінського відділу ПАТ-а, Станислава Дембінського. У вівторок його звільнено, але дозволено йому виїхати щойно в середу.

Обмеження залізничого руху в напрямі Ґданська.

ҐДАНСЬК, 30. 8. ПАТ. Від якогось часу на терені Вільного Міста переводять саботаж залізничого табору та розкладу їзди м. ін. у той спосіб, що арештують польських залізничників. За останні 5 днів польський ґенеральний комісар щодня інтервеніював в сенаті Вільного Міста. Тому, що саботаж обхопив тепер уже навіть і вантажні поїзди і порожні, які їдуть до Польщі, що задержуються на терені Ґданська, польські залізниці обмежили рух поїздів у сторону Ґданська. Слід підкреслити, що міжнародні поїзди, які їдуть транзитом через Ґданськ, дальше курсують правильно.

ҐДАНСЬКА ВЛАДА ОБМЕЖИЛА СКІЛЬКІСТЬ ПОЇЗДІВ ДО ПОЛЬЩІ.

ҐДАНСЬК, ПАТ. Ґданська влада неправно обмежила рух поїздів на лініях Ґданськ—Тчев і Ґданськ—Ґдиня. На тому останньому відтинку поїзди не курсують, на першому поважно спізнюються. Пасажирів ревідують. Автобусовий рух на всіх ґданських лініях припинився.

Коли радник польського ґен. комісаріяту переїздив через ґданську територію, стражник вирвав йому течку з рук.

НІМЕЦЬКА ПОЛІТИЧНА ПОЛІЦІЯ ОБСАДИЛА ҐДАНСЬКИЙ ДВІРЕЦЬ.

Ґданськ, ПАТ. Ґештапо обсадила ґданський двірець, прибираючи його націонал-соціялістичними прапорами. Ґданський двірець був дотепер в управі польських залізниць і становив осередок залізн. мережі вільного міста. Тепер польські залізничі урядовці в Ґданську, не можуть виконувати своїх функцій .

АРЕШТУВАННЯ ПОЛЬСЬКИХ УРЯДОВЦІВ У ҐДАНСЬКУ.

ҐДАНСЬК, ПАТ. На запрошення ґданського сенату, польський ґен. комісар вислав двох урядовців, Ґрабовського і Шалковського, на переговори у справі постачання харчевих засобів з Польщі та привернення пасажирського руху на лінії Ґданськ—Тчев. Після переговорів ґештапо арештувала їх обох.

Рівночасно арештовано двох митних іспектодів: Юрчинського і Черва.

Британська відповідь для Гітлера.

ЖИВА АКТИВНІСТЬ БРИТІЙСЬКОГО УРЯДУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Вирішні чинники британського уряду були в середу винятково активні. Вранці премієр Чемберлен відбув нараду з мін. Галіфаксом, опісля з міністрами: внутрішніх справ Гором, летунства Вудом та війни Гором Белішею.

В год. 11,30 зібрався уряд на недовге засідання, щоб розглянути письмо Гітлера та зредаґувати відповідь на нього. Перед першою годиною міністри розійшлися.

Пополудні премієр з мін. Галіфаксом, ссером Кадоґеном та віцемін. Батлером опрацював британську відповідь, яку ще в середу переслано до Берліна.

Пополудні король приняв Чемберлена, який поінформував його про положення, опісля приняв американського амбасадора та двох провідників опозиції.

ПОЛОЖЕННЯ НЕ ЗМІНИЛОСЯ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. У Льондоні передбачували в середу рано, що на пятницю скличуть парлямент. Ці здогади не справдилися, шефи опозиції не виступили з ніякою пропозицією в тій справі.

Загально можна мати враження, що положення не змінилося.

ФРАНЦІЯ ПОІНФОРМОВАНА ПРО ВСЕ.

Льондон, Авас. В середу вранці французький амбасадор провів 40 мінут в міністерстві закордонних справ, де його поінформували про зміст останньої відповіди Гітлера на британську ноту.

Крім того у міністерстві були два амбасадори: Бразилії та Румунії

ГІТЛЄР ВИШЛЕ НОВУ ЗАЯВУ ДО ЛЬОНДОНУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. „Пресс Асосієйшен" твердить на основі опінії поінформованих кол, що Гітлєр мабуть зложить нову заяву після найновішої брит. відповіди.

ГЕНДЕРСОН ДОРУЧИВ ВІДПОВІДЬ РІБЕНТРОПОВІ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. По півночі амб. Гендерсон доручив мін. Рібентропові британську відповідь на заяву Гітлера; розмова тривала 40 мін. 20 мінут перед першою год. Рібентроп поїхав з брит. відповіддю до Гітлєра.

Британський уряд не змінює свого становища

ДО НІМЕЦЬКИХ ТЕРИТОРІЯЛЬНИХ ДОМАГАНЬ СУПРОТИ ПОЛЬЩІ.

Льондон. ПАТ. Британський уряд дальше рішений відкинути всякі німецькі претенсії супроти Польщі; це без сумніву висловлять у відповіді Гітлерові.

У британських міродатних колах не помітно оптимізму, який проявляється в Берліні. Британські кола вважають, що ситуація дуже поважна.

Анґлія пошанує невтральність Данії, якщо пошанує її Німеччина.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Офіційно оголошено, що британський посол у Копенгазі повідомив данський уряд, що як довго Німеччина шануватиме невтральність Данії, Анґлія шануватиме її також. Брит. урядові зовсім не залежить на тому, щоби втягнути Данію до війни.

ТАЙНА РАДІОВИСИЛЬНЯ

ҐРУДЗЬОНДЗ, ПАТ. В середу рано найшла поліція в мешканні німця Ваннова у Ясеві, пов. Ґрудзьондз тайну радіовисильню. Перед трьома тижнями Ваннов виїхав до Німеччини.

У днях великої відповідальности.

Львів, 30. серпня 1939.

У хвилині, коли якнайширші верстви громадянства єднають свої найбуденніші турботи з найдальшими думками про неясну майбутність, перший обовязок преси, яка збирає всі вістки і віддзеркалює масові настрої — зберегти повагу тієї хвилини, не хвилювати своїх читачів непровіреними „сензаціями“, якомога чесно і вірно інформувати про сьогочасні події. Таке велике і таємниче слово, як „війна“, каже мимохіть усім нам забувати про дотеперішні порахунки, що їх ми мали як члени одного народу, суспільної верстви, партії, або якогось гурта.

Здається, не було ще такого моменту перед великою воєнною завірюхою, як нинішній, коли ми так мало можемо сказати про воєнні можливости, про розміри сподіваної війни та коли ми почуваємо себе такі безсильні супроти подій, що можуть уже в найближчих днях пересунутися понад нашими головами. Але, здається, не було теж і такого моменту, що такі високі ставив би вимоги до особистої дисципліни, вироблення і характеру кожного з нас, що вимагав би такого зіграння потреб одиниць з потребами загалу — як сьогоднішній. З нинішнім днем вступаємо у добу, в якій і як одиниці і як збірнота будемо здавати трудний іспит нашої зрілости.

Мало хто з нас, без огляду на своє становище, на свою освіту і на свій досвід може дати своїм найближчим якусь раду. Щонебудь скажемо, все те не перейде межі почувань, що прокидаються в людині у хвилині великої небезпеки, почувань, подиктованих передовсім свідомістю, що є такі стихійні явища, перед якими всі люди стають рівні. Війна — одне з таких стихійних лих, як велика повінь або землетрус, що всилі розбудити в людині найшляхотніші почування та найнижчі пристрасти. Не забуваймо, що кожний з нас власною, чисто людською поведінкою витворює довкола себе атмосферу, яка заважує на тому, чи люди підуть за своїми найшляхотнішими спонуками, щоб допомагати усім слабшим фізично й морально, чи теж використовуватимуть хвилини безладдя, метушні та чужої скрути для чисто егоїстичних, якнайнижчих цілей.

Переживаємо хвилини, коли не час на окреслені політичні міркування. Сьогодні найбільше тверезі і найбільше досвідчені діячі, від яких залежить доля держав і народів, не вміють знайти у своїх спокійних кабінетах, у повній рівновазі духа — виходу, як рятувати бажаний для них мир. Тимбільше ми, звичайні смертники, що попали у крутіж передвоєнних подій і настроїв, не повинні силкуватися на політичні „концепції“, які замість скріпляти та зєднувати широку масу — можуть ще більше її розгубити і знесилити. Кожний з нас займає у громадянстві якесь становище, яке накладає на нього відповідний обовязок і саме цей обовязок, а не інший, він повинен якнайсупокійніше і найсовісніше виконати, хочби навіть почував себе здатним до не знати яких високих діл.

Наш політичний провід сказав ясно й недвозначно те, що вважав своїм політичним і громадянським обовязком напередодні важливих подій сказати. Не затемнюймо ясних слів і простих обовязків високолетними, хочби і найкращими фразами! У великі хвилини, в яких слово „відповідальність“ висувається на чоло всіх прикмет людини — нема вищих і кращих діл, як буденний приклад зразкових і чесних громадян, що виконують свій обовязок без огляду на особисті жертви.

В нашій, українській дійсности ще одно слово — поруч відповідальности — доходить до рішального значіння: послух. Послух наказові тих, яких на провідні місця висунула наша таки воля — це одночасно найкращий засіб зберегти себе і зберегти збірноту. Не розібємось на атоми лише тоді, коли будемо як одиниці поводитися здисципліновано. Не забуваймо на це ні на мент, навіть у хвилинах справді важких!

Напруження у Ґданську.

ҐДАНСЬК, 30. 8. ПАТ. Внаслідок штучних трудноців, що їх створює ґданська влада, не випускаючи ваґонів з терену Вільного Міста, ревізії поспішних посилок, вантажних, цілий особовий рух відбувається з помітним ускладненням. Поїзди на коротких віддалях спізняються на кілька годин. Нпр. особовий поїзд, який відходить із Ґданська в год. 15.15 та поїзд, який відходить із Ґданська в год. 17.23 прибув до Тчева з тригодинним спізненням.

В останніх днях прибувають до Ґдині з Ґданська молоді поляки, які втікають відти перед насильством і терором, що його стосують гітлерівці супроти поляків.

Польському митному інспекторові Ґалюховському ґданські митні урядовці відібрали сьогодні на головному двірці у Ґданську револьвер.

Ґданська влада затримала сьогодні в Сопотах залізничу дрезину, яка виїхала з Ґданська до Ґдині.

КОМУНІКАЦІЯ З ҐДАНСЬКОМ.

ҐДИНЯ. ПАТ. До вівтірка в полудне комунікація між Ґдинею та Ґданськом відбувалася правильно. Припинено лиш автобусову комунікацію з Цопотом з огляду на переслідування польських кондукторів.

Транзитні поїзди, які переходять крізь Ґдиню, курсують нормально, але ніхто ними не їздить. Також підміські поїзди з Ґданська та до Ґданська ходять правильно.

З польської преси.

Мир можна ще врятувати...

Віленське „Слово“ з 29. VIII. містить такий телефонат з Варшави:

„В тутешніх політичних колах панує переконання, що відповідь анґлійського уряду Німеччині, яку привіз до Берліна Гендерсон, мало чим ріжниться від відомого письма французького премієра Даладіє до канцлера Гітлера. Якщо ця відповідь має в собі якісь контрпропозиції, то можна передбачити, що знову настане деяка перерва, в часі якої Німеччина зможе передумати свої рішення.

Коли в останніх днях здогадувались, що критична точка кризи може дійти вночі з понеділка на вівторок, то вчора політичні кола Варшави висловлювали здогад, що ці зміни будуть пізніше. **В кожному випадку у Варшаві відкидають тепер гіпотезу, що збройний конфлікт у найближчих днях неминучий.**

Думають тут загально, що останні ходи Німеччини у справі припинення залізничого і портового руху з закордоном, не мають ніякого глибшого значіння ні політичного, ні стратеґічного; це пропаґандивні підступи, що мають на меті викликати великий гамір та шум у світі. Метою тієї німецької пропаґанди ширити погляд, що **Німеччина щойно тепер почала мобілізацію під впливом держав протинімецького фронту.** Це очевидна неправда, бо мобілізація в Німеччині почалась уже доволі давно“.

Відємні для Німеччини наслідки пакту неаґресії з Совітами.

По всім ознакам підписання німецько-совітського пакту не вийшло Німеччині на здоровля. Антикомінтернівський фронт лежить, здається в румовищах, а московський пакт, що мав на його місце негайно ввійти в силу, большевицька Найвища Рада не знати ще чому не ратифікувала.

„Найсильнішу реакцію викликав московський пакт — по словам статті А. Хшонщевського у варшавському „АБЦ“ з 30. VIII. — в **Японії.** Кабінет барона Ґірануми, що симпатизував з політикою держав „осі“, уступив. На чолі нового уряду станув 68-літній ґенерал Нобоюкі Абе, заслужений вояка з часів російської війни ,що тримав себе досі осторонь від політики; теку міністра закордонних справ узяв льондонський амбасадор Шіґеміцу, відомий як рішучий ворог Німеччини. З цього факту виходить, що японська урядова криза — це справдішній переворот в японській політиці: Японія не тільки зірвала з Німеччиною, але старається також найти у прискореному темпі спільну мову з протинімецьким бльоком держав, у першу чергу з Анґлією. Анґлійсько-японське порозуміння зарисовується, як подає преса, чимраз виразніше; також японсько-американські взаємини в останніх днях значно покращали. Ці факти матимуть безперечно далекойдучі наслідки. Велика Британія та Франція зможуть тепер перекинути велику частину своїх морських сил з Великого Океану на европейські моря. Яка тісна співзалежність подій в Азії на европейські політичні відносини і навпаки, свідчить демарш італійського амбасадора в Токіо Авірітія який запевнив японський уряд про те, що совітсько-німецький пакт в нічому не змінює становища Італії до Японії та що Італія бажала б поглибити свої взаємини з Японією. Що Італія затривожена — видно як на долоні.

Дуже неясне тепер також становище Еспанії. Заповіджену на 6. вересня візиту ґенерала Франка в Римі відкликали, а еспанський міністр закордонних справ ґен. Бейґбедер заявив офіціяльно французькому амбасадорові маршалові Петен, що Еспанія на випадок европейського конфлікту збереже в теперішніх умовинах повну невтральність“.

Що московський пакт неаґресії між Німеччиною та Совітами найшов якнайгірший відгомін в **Югославії,** єдиній словянській державі, що не признає і не думає признати совітського режіму на території б. Росії, про це свідчать голоси всієї югославянської преси.

В сучасній хвилині важко також ствердити — пише далі п. Хшонщевський, — в якій мірі Італія підтримує вимоги Гітлера. в кожному випадку для поінформованих уже довший час нема сумніву, що Італія боїться тепер великої війни і не похочує боротись для забезпечення Третьому Райхові геґемонії в Европі.

Отже біляне нової політики Гітлера, що почалася з московським пактом на руїнах націонал-соціялістичної ідеольогії, цілком відємний — стверджує згаданий автор статті в „АБЦ“.

Сталін зволікає.

„Курієр Варшавскі“ з 29. VIII. повідомляє з Риґи:

„Згідно з повідомленнями з Москви, сензацією дня у совітській столиці був факт, що на засіданні IV-ої надзвичайної сесії Найвищої Ради СССР (совітського парляменту) не ратифікували совітсько-німецького пакту про неаґресію. При цьому характеристичне, що Сталін (як це виходить з нарад Найвищої Ради) свідомо загаює з ратифікацією. Бо на засіданнях обох палат совітського парляменту вирішено 28. серпня такий денний порядок нарад IV-ої сесії: 1) проект закону про всесоюзний хліборобський податок; 2) проект закону про обовязкову військову службу і 3) ратифікація совітсько-німецького пакту про неаґресію.

Московські кола закордонних обсерваторів, пояснюючи пиняяий хід нарад совітського парляменту, однодушно підкреслюють, що Сталін рішив грати на проволоку та не спішиться з ратифікацією совітсько-німецького пакту про неаґресію“.

„Нерозумні та розумні славяни“.

Факт, що словацький премієр о. Тісо погодився на те, щоб німецькі війська вмашерували на Словаччину і звідсіля разом зі словаками зачали боротьбу проти Польщі, свідчить — як пише **„Слово Народове“** з 30. VIII. у статті під повищим наголовком — про те, що „незалежність Словаччини є просто фікцією“, бо „Словаччиною правлять німці через перекуплених або подурнілих політиків з давньої партії о. Глінки“.

„Цей великий словацький патріот — пише далі „Слово Нар.“ — відзначався цілковитою недостачею політичного змислу. Він не виховав також ніодного політика, тільки групу агітаторів і демагогів останнього ґатунку, які при першій нагоді повели свою країну в німецьке ярмо“.

Також деякі поляки звязували якісь надії з цією партією — стверджує „Слово Народове“ — і надіялися, що коли Польща допоможе розбити Чехословаччину, то дістане на південь від Карпат Словаччину або польонофільську, або приєднану до польонофільської Мадярщини. Ці доморослі Бісмарки навіть не уявляли собі, що розбиття Чехословаччини віддасть і Чехію і Словаччину і навіть Мадярщину під німецькі впливи.

Тепер — каже „Слово Народове“ — ці Бісмарки може зрозуміють врешті правду, потверджену подіями, що

„кожний спір між народами, що живуть між Балтиком і Чорним Морем та Адріятиком виходить у користь Німеччини або Росії, залежно від того, котра з цих великодержав проявляє в даній хвилині більше динамізму у своїх займанницьких змаганнях“.

„Слово Народове“ з признанням підкреслює вкінці **політичний розум провідник“ хорватів Мачека**, що уможливив зголу з сербами на основі самоуправи в хосен державної ціпкости Югославії.

Влада припинила часопис „Нове Село“.

Управа Видавничої Селянської Кооперативи „Нове Село“ у Львові дістала дня 30. серпня ц. р. в год. 10. передполуднем від Городського Староства у Львові таке повідомлення:
Starostwo Grodzkie Lwowskie
L. Pol. B. 5/1 — 43/39.
We Lwowie, dnia 30. sierpnia 1939.

Starostwo Grodzkie Lwowskie skreśla z tut. ewidencji oraz zakazuje dalszego wydawania czasopisma „Nowe Seło“ z siedzibą we Lwowie, ul. Dominikańska 11, ponieważ przeprowadzone dochodzenia ustaliły, że nie wszyscy zgłoszeni redaktorzy odpowiadają warunkom określonym w art. 16. prawa prasowego z dnia 21. XI. 1938 (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 608), a wydawca nie dopełnił warunków, przewidzianych w art. 19 p. 1. wyżej cytowanej ustawy.

Od niniejszej decyzji przysługuje Wydawnictwu odwołanie do Urzędu Wojewódzkiego Lwowskiego przez Starostwo Grodzkie Lwowskie w terminie 14-dniowym, licząc od dnia następnego po doręczeniu niniejszej decyzji. — Starosta Grodzki: D-r Romuald Klimowiecki.

Управа Кооперативи „Нове Село“ робить відклик від цього рішення.

—o—

Ліквідація німецької диверсійної організації.

КРАКІВ, 30. 8. ПАТ. Ранком 29. серпня ц. р. поліційна влада зліквідувала на терені новосандецького повіту німецький диверсійно-шпигунський центр. Переведена ревізія дала великий доказовий матріял сильно диверсійного характеру та доказу з ділянки шпигунства в користь Німеччини. Між іншим знайдено докази про плян замаху на залізничий міст у Камінці. У висліді переведених ревізій в Новому Санчі й Хелмці, арештовано 14 польських громадян німецької національности та одного німецького громадянина.

Провідниками центру були: Освальд Декер, студ. фільософії, замешкалий у Новому Санчі та Макс Єнкнер. Іх обох зловлено.

У висліді слідства у справі підложення бомби в Катовицях перед кількома днями поліція арештувала німецького громадянина інж. Гербута Френцеля. Підчас слідства Френцель виявнив, що від кількох днів йшла підготова до бомбових замахів на обєкти німецької меншини на Горішнім Шлеську. Підготова йшла в порозумінні з Ґестапо та партійними чинниками.

Небавом проголосять сензаційні вислідн того слідства.

Війни нашої історичної епохи.

Війна, яку може ще тямити дехто з живучих сеніорів людства — це війна **Австрії** проти **Сардинії** та **Франції** з 1859. року, яка розпочалась була 29. квітня. Головні битви зведено під Монтеґельо (20. травня), під Маджентою (4. червня) та під Сольферіно (24. червня). Мир заключено в Ціріху 11. листопада.

Громадянська війна у Злучених Державах Північної Америки, викликана знесенням невільництва, тяглася від 1861—65. року.

В 1861. р. розпочалася також війна **Франції, Англії та Еспанії з Мексиком.** Англія та Еспанія усунулися з тої війни вже в 1862. році. Війна скінчилася щойно весною 1867. р. повним відворотом Франції та вбивством цісаря Максиміліяна.

В січні 1864. р. розпочалась війна **Австрії з Прусією і Данією.** Закінчено її миром, заключеним у Відні в жовтні того самого року.

Конфлікт між переможцями довів до війни **Австрії з Прусією та Італією.** Ця війна була коротка. Розпочалася 22. червня 1866. р. (3. липня битва під Садовою, 20. липня битва під Ліссою), а вже 26. липня відбулося завішення зброї в Ніклясбурґу, 26. серпня заключено мир між Австрією та Прусією у Празі, 3. жовтня мир між Австрією та Італією у Відні.

Цілий піврік шаліла **німецько-французька війна** в 1870—71. р. Франція виповіла війну 19. липня 1870. р. Хоч німецька перемога під Седаном прийшла вже 2. вересня, то Париж капітулював аж 29. січня 1871. року. Тоді відбулося завішення зброї та скінчилася властива війна. Проте мир заключено аж 10. травня 1871. у Франкфурті.

Російсько-турецька війна почалась 22. червня 1877. р. і скінчилась заключенням миру в Сан Стефано 3. березня 1878. року. Одначе Австрія і Англія запротестували проти пунктацій цього миру і через те відбувся берлінський конгрес, який признав Австро-Угорщині окупацію Босні та Герцеґовини. Ця окупація розпочалася 29. липня 1878. р. і тягнулася два місяці.

В 1885. році **Сербія** виповіла 13. жовтня війну **Болгарії.** Після болгарської перемоги під Сливницею (18. і 19. листопада) 20. листопада прийшло до завішення зброї, а 3. березня 1886. р. заключено мир у Букарешті.

Японсько-китайська війна почалась в літі 1894. року і продовжалась до половини березня 1895. р. 17. квітня цього року заключено мир у Шімоносекі.

Дуже коротка була війна **Туреччини з Грецією** в 1897. р. Туреччина виповіла війну 17. квітня, а вже 19. травня відбулося завішення зброї. Це треба приписати швидким та рішучим турецьким перемогам. Мир заключено в Царгороді 4. грудня 1897. року.

В еспансько-американській війні перші воєнні кроки розпочали Злучені Держави 1. травня 1898. р., а вже в половині липня Еспанія признала себе переможеною. Мир заключено в Парижі у грудні 1898. р.

Війна **Англії з бурами** почалась у жовтні 1899. р. і закінчилась влученням бурської републики до британської імперії в 1903. році.

Російсько-японська війна розпочалась 9. лютого 1904. року, а мир заключено 5. вересня 1905. року.

Італійсько-турецька війна в Триполісі тяглася рік, від 29. вересня 1911. р. до половини вересня 1912. року.

Сербсько-болгарсько-грецько-турецько-румунські війни почались 8. жовтня 1912. р. і закінчились миром у Букарешті 10. серпня 1913. року.

Велика війна в 1914. році, що **почалась 2.** серпня австро-сербським воєнним ударом, сталася 4. VIII. світ. війною тоді, як Англія станула по боці Франції. Крім скандинавських держав, Данії, Голяндії, Швайцарії та Еспанії — всі европейські держави взяли участь у світовій війні, що затяглася 4 роки, шаліла по всіх континентах та океанах і втягнула у кривавий вир ще й Злучені Держави Північної Америки та Японію. Ця війна закінчилась цілою низкою мирових договорів: у Бересті Литовському (1918. р.) між Німеччиною та СССР і Україною, у Версаю (28. VI. 1919) між Антантою та Німеччиною, в Сан-Жермені (10. IX. 1919) з Австрією, в Неї сюр Сен (27. XI. 1919) з Болгарією, у Тріяноні (4. VI. 1920) з Мадярщиною і в Севрі (10. VIII. 1920) з Туреччиною.

Після світової війни (в роках між 1914—1939) билися: Туреччина з Грецією, Польща з СССР, Італія з Абісинією, Японія з Китаєм.

Тепер у звязку з аґресією німецького імперіялізму нависло нове марево війни, може знову великої і може знову світової.

—o—

По широкому світі

Латвійська рада міністрів видала поодиноким ресортам інструкції у звязку з теперішньою ситуацією, але не рішила не вживати ніяких надзвичайних засобів.

Ґданський сенат заборонив вивозити дерево польської спілки „Паґед“ та диспонувати ним.

Польський пенклюб оголосив відозву до письменників світу у справі теперішньої аґресивної постави Німеччини. Подібну відозву оголосив союз польських католицьких письменників та журналістів.

Новий японський уряд мабуть наладнає співпрацю з Англією, Францією та Америкою.

Французька влада починає в середу евакуацію дітей та шкіл з Парижа.

Югославянські журналісти покинули Берлін.

Норвеґія відступила від стерлінґового бльоку, подібно як Швеція та Фінляндія.

Італійські часописи виходитимуть лиш на на 6-ох сторінках.

Французький премієр Даладіє відбув розмову з ґен. Ґамленом.

У Швайцарії піддано військовим судам більшу частину установ публичного вжитку, залізницю, пошту, телеґраф, шпиталі.

Американський міністр скарбу Морґентав нечайно віїхав до Америки з Норвеґії, де провів відпустку. По нього приїхав спеціяльно воєнний корабель.

Мадярська поліція арештувала 66-ох націонал-соціялістів, що намагались уладити маніфестацію.

У Швеції будують протилетунські схоронища та розділюють ґазові маски. Часописи закликують населення щадити плинне паливо.

Данський уряд заборонив вивіз деяких тканин, лякерів, барвників, дроту, каблю, товщів, кави, чаю, рижу, корінних товарів і ін.

Скандинавські міністри закордонних справ відложили конференцію на кілька днів.

Бельгійський король заборонив вивозити з Бельгії збіжжя, какао, какаове масло, юту, самоходи, мотоцикли, ровери, акумулятори, опони, скіри, мідь, кавчук і т. ін.

Канадійці масово зголошуються до армії як добровольці.

Голяндський уряд заборонив експорт нафти і нафтових продуктів.

Новоіменований хорватський бан Іван Губачіч зложив присягу.

У голяндській Індії влада видала низку оборонних постанов.

В Німеччині відкликано всі самоходові та мотоциклеві перегони з огляду на недостачу бензини.

ПОВОРОТ ПОЛЬСЬКОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ ЗІ СССР.

ВАРШАВА. ПАТ. Польський віцеміністр рільництва Кравульський приїхав з Москви до Варшави. Інші члени польської делеґації на совітську хліборобську виставу залишилися ще на кілька днів у СССР.

—o—

НІМЕЦЬКІ Й ІТАЛІЙСЬКІ КОРАБЛІ ПОКИНУЛИ РУМУНСЬКІ ПРИСТАНІ.

БУКАРЕШТ. ПАТ. Німецькі й італійські кораблі, що є у румунських пристанях на Чорному Морі й на Дунаю, дістали наказ відплисти до матірних пристаней.

Військові розпорядки внаслідок погроз Німеччини.

ВАРШАВА, 30. 8. ПАТ. Німеччина веде від кількох місяців агресивну політику у відношенні до Річипосполитої. Пресова кампанія, яка містить погрози провідних німецьких чинників, систематичне провокування прикордонних інцидентів, вкінці постійна концентрація змобілізованих збройних сил на польській границі є виразним доказом того. Востаннє події на терені Вільного Міста звернені проти безсумнівних прав та інтересів Річипосполитої та явні територіяльні претенсії Німеччини до Річипосполитої не залишають сумнівів, що істнує загроза для Річипосполитої.

Всі спроби концилїяційної акції, що її починали чи то високо поставлені особи, які працюють у користь мира, чи уряди держав заприязнених із Польщею та оживлених тим самим духом, польський уряд приймав з повною апробатою, одначе вони не знайшли досі в німецького уряду ніякого відгомону.

Супроти тих подій, зокрема після входу німецького війська в терен сусідньої держави Словаччини, польський уряд, проголосивши передтим постанови, приневолений сьогодні доповнити поготівля оборонними військовими розпорядками, відповідно до ситуації.

Політика польського уряду, який не мав і не має до ніякої держави агресивних задумів, не зміниться. Бажання льояльної співпраці з усіми державами з[illegible]йшло недавно вияв у відповіді Пана Президента Річипосполитої президентові Злучених Держав і воно найкраще характеризує напрямні польської політики.

——o——

Чергові оборонні розпорядки.

Президент Річипосполитої видав розпорядок.

I. У виконанні розпорядку в порозумінні з відповідними міністрами 1-шим днем є день 31. серпня 1939. Чергові дні числяться по черзі, як 2, 3, 4. і т. д.

II. ПОКЛИКАННЯ ДО ЧИННОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ.

А. Покликую до чинної військової служби всіх тих старшин резерви, загального ополчення і стану спочинку, підхорунжих резерви та загального ополчення, підстаршин, старших рядовиків і рядовиків резерви та загального ополчення, підстаршин у стані спочинку, всіх зачислених до помічної військової служби **без уваги на вік, категорію здоровля та рід зброї (служби), які дістали білі мобілізаційні карти без червоного паска.**

Б. Покликані виконають приказ подорожі, поданий на 2. сторінці білої мобілізаційної карти, який вказує коли, де і в якій формації військовій або невійськовій покликаний має зголоситися, в який спосіб, піхотою або залізницею і відбути подорож та що має зі собою забрати.

Покликані, які є керманичами або власниками і керманичами механічних поїздів та по думці одержаних поіменних карт покликання або проголошеного пляну бранки мають доставити ті поїзди до бранкових комісій, повинні застосуватися до інформацій, поданих в точці 3. на стор. 3. мобілізаційної карти.

Ц. Покликані, які перед розплякатуванням цього оголошення або одночасно з розплякатуванням цього оголошення дістали кольорові карти покликання, повинні виконати приказ подорожі, поданий в тих кольорових картах покликання.

Д. 1) Старшини, підхорунжі, підстаршини, старші рядовики і рядовики резерви до 40 року життя включно, які не дістали ні мобілізаційних карт, ані мобілізаційних синіх посвідок, повинні негайно зголоситися в тих командах районів доповнень, на яких терені у хвилині оголошення находяться.

2) Старшини, підхорунжі, підстаршини, старші рядовики і рядовики резерви та загального ополчення, стану спочинку або зачислені до помічної військової служби, які дістали мобілізаційні карти та в часі проголошення того мобілізаційного розпорядку з якихнебудь причин їх не мають, повинні негайно зголоситися; ті, що памятають до яких одиниць дістали вони мобілізаційний приділ, зголоситися до тих одиниць, — ті, що не памятають до якої одиниці мобілізаційний приділ одержали — зголоситися до тих команд району доповнень, на яких терені підчас проголошення знаходяться.

Всі, що згідно з теперішнім проголошенням т. Д. ідуть до одиниць, чи команд районів доповнень, повинні забрати зі собою всі військові документи і теж якщо мають особисті виказки. Крім того ті, що у хвилині проголошення знаходяться у місцевостях понад 20 км. від місця призначення, повинні перед від'їздом зголоситися до найближчого громадського уряду або поліційної станиці, в якій вони дістануть посвідки для переїзду залізницею.

III. ВІДКЛИКАННЯ ВІДПУСТОК.

А. Ті, що перебувають на часових відпустках: 1) старшини постійної служби, 2) підстаршини постійної служби і понадречинцеві, 3) підстаршини і рядовики, що відбувають засадничу військову службу, негайно повернуться до своїх частин.

Б. Підстаршини і рядовики, постійно урльоповані з причини скорочення приписаного часу військової служби та які мають військові відпусткові документи, та мобілізаційних карт не дістали, негайно зголосяться до частин, як у точці II. згідно з інструкціями відпусткового документу.

Ц. Підстаршини і рядовики постійно урльоповані з причини нездібности до військової служби, залишаться у місцях замешкання до того часу, який визначений на відпустковому документі і потім зголосяться в речинці і в місці, як т. II. згідно з відпустковою інструкцією.

IV. ПОКЛИКАННЯ ДО ЧИННОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ НЕ ОБОВЯЗУЄ:

1. Старшин, підхорунжих, підстаршин, старших рядовиків і рядовиків, які мають: білі мобілізаційні карти з червоним паском і сині мобілізаційні посвідки.

2. Всі ті старшини резерви понад 40 років життя загального ополчення і стану спочинку, підхорунжі, підстаршини, старші рядовики і рядовики загального ополчення, підстаршини у стані спочинку і зачислені до помічної військової служби, що не дістали взагалі мобілізаційних карт.

3. Особи, що мають відложене відбуття засадничої військової служби. Відложені залишаються до дальших розпорядків на місцях замешкання.

V. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕЗГОЛОШЕННЯ ДО ЧИННОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ.

Хто не зголоситься до чинної військової служби згідно з нинішнім проголошенням, буде караний на основі розпорядків військового карного кодексу, який передбачує відповідно до кваліфікацій провини **кару вязниці до неозначеного речинця, або кару смерти.**

Міністр військових справ.

Варшава, 30. серпня 1939.

АМЕРИКАНЦІ АРЕШТУВАЛИ 17-ОХ ПАСАЖИРІВ НІМЕЦЬКОГО ПАРОПЛАВА.

ЛЬОНДОН. ПАТ. Німецький пароплав „Бремен", який у понеділок причалив до Ню Йорку з 1.600 пасажирами, дістав з Німеччини наказ негайно вертатися, не чекаючи на пасажирів, ні на вантаж. Американська влада не дозволила на виїзд, лиш перевела на кораблі ревізію за зброєю та шпигунами і затримала 17 осіб, щоб їх переслухати.

М. РУДНИЦЬКИЙ.

Великий фейлетон.

ВПоважаний Пане Професор!

З Вашої прецікавої та цінної розвідки редакція, на жаль, скористати не може. Вона за довга й має за багато фахового матеріялу, обставленого відсилачами та цитатами, наче в науковій праці. Тому, що Ви звертаєтесь до нас з такими статтями не вперше і нам за кожним разом прикро Вам відмовляти, я вважаю за свій обовязок пояснити ширше цю відмову.

Фейлетон щоденника не повинен містити праць призначених для фахових журналів або для окремих видань, бо читачі часопису — ріжноманітні і тільки невеличка їх частина може користати із спеціяльних студій. У великих органах чужої преси істнують — як Ви сами це пригадуєте — теж спеціяльні фейлетони, писані великими вченими чи письменниками, але вони мають легку форму і зачіпають загальні ідеї, а не пригвоздюють багато подробиць, не відсилають що-хвилі[illegible] читача до джерел, не переватажують тексту численними цитатами. Австрійська преса з доби „Ное Фрое Пpecce" приносила нераз навіть нелегкі статті щодо теми та їх змісту, а проте вони завсіди мали характер „есеїв" — принагідного викладу на один раз, якомога у свобідному тоні.

Наші обставини приневолювали віддавна наших учених звертатися із своїми розвідками і до часописів, коли вони не могли знайти для них місця в наукових журналах. І виходило таке, що всілякі „причинки та матеріяли" попадали до фейлетону, а поважні журнали поміщували нераз довжелезні статті, з яких можна було зробити тільки один ґазетний фейлетон.

Великий фейлетон у часописі повинен бути достосований до смаку своїх читачів зовсім таксамо, як передовиця і новинки Читач часопису не може заглиблюватися в подробиці ані роздумувати над дослідами, які вимагають фахової підготови. Чи це буде астрономія, хемія або фільольогія, він хоче розуміти в чому річ якстій, подібно як у статті про японсько-китайську війну, хоч не знає нічого більше про Японію та Китай крім того, що вичитує щодня в ґазетних телеґрамах.

Ви можете нам відповісти, що часто знаходите в наших фейлетонах речі занадто нестравні і мало цікаві. Повірте, що ми сами знаємо про такі випадки і співчуваємо своїй пресі, яка не може визволитись від звичаевого права витвореного проти бажань і не для добра більшости читачів. На часопис мають вплив не тільки ті, що його редаґують, а часто його матеріяльні та моральні проводатарі. Буває так, що не варт боротись проти поміщення якоїсь офіціяльної промови, споминів чи вражінь з подорожі людей, які замість передати свій рукопис до обективної оцінки редакції, вживають протекції „всесильних", щоб його безумовно помістити і не хотять почути щирого слова, що це ґарта.

Не всі літературні та наукові твори підходять для часопису. Якби наприклад давати у фейлетоні переклади сучасних великих письменників то можна б відстрашити читачів, що не стежать за модерною літературою, яка вимагає окремого зусилля. Наші всі фейлетони — випадкові тому, що наші засоби не дозволяють нам замовляти систематично за гонорарем статті у письменників чи публіцистів.

Ми робимо, що можемо — себто виправляємо прислані тексти, щоб вони якомога були грамотні, зрозумілі і не тяжкуваті. Якби Ви дозволили нам вирізати з Вашої розвідки ножичками те, що могло б вистачити на один фейлетон, то ми перевели б такий експеримент. Наші читачі напевне були б більше вдоволені таким одним фейлетоном, але чи Ви погодуєтеся? Найкраще було б усю довгу Вашу розвідку написати ще раз — просто і легко, зрікаючись того всього наукового вантажу, що має тільки вартість для спеціялістів, які захотять перевірювати Вашу роботу.

Де наші гроші?

Маємо перед собою найновіший **Білетин Кооперативної Ради у Варшаві** про стан вкладів, біжучих рахунків і платничих засобів у **кредитових кооперативах з 31. III. 1939. р.**

Отсей білетин виказує:

Число кредитових кооператив у Польщі: польських 3.653, українських 681, руських 72, жидівських 593, німецьких 411.

У них:

Вклади ощадности в тисячах золотих: польські 153.598, українські 9.729, руські 1.384, жидівські 38.183, німецькі 65.455.

Рахунки біжучі: польські 10.476, українські 587, руські 111, жидівські 3.839, німецькі 7.399.

Платничі засоби: польські 35.075, українські 685, руські 51, жидівські 5.602, німецькі 20.826.

Для порівняння стан з 31. XII. 1938. р., що **був переважно вищий:**

Вклади ощадности в тисячах золотих: польські 154.691, українські 9.748, руські 1.390, жидівські 45.131, німецькі 63.690.

Рахунки біжучі: польські 9.420. українські 592, руські 111, жидівські 5.347, німецькі 7.385.

Засоби платности: польські 41.833, українські 871, руські 59, жидівські 13.729, німецькі 19.904.

Щож ті цифри вкладів і платничих засобів виказують?

Висота польських вкладів нас не дивує, бо поляки панівна нація і їх найбільше, тож їх позиції найбільші. Але возьмім з національних меншин **німців**, що мають 411 кредитових кооператив, а дійшли своїми вкладками ощадности у своїх кредитових кооперативах у Польщі до суми **понад 65 міліонів золотих.** Далі жиди у своїх 593 кредитових кооперативах у Польщі зібрали повище **45 міліонів золотих.** А ми, українці, у 681 кредитових кооперативах доходимо з вкладками ощадности **ледви до 10 міліонів золотих.**

Тому питаємось, де пішли наші гроші? У всякому разі вони пішли не у властиве місце...

К. Л.

АМЕРИКАНСЬКІ ОХОРОННІ КОРАБЛІ ЕСКОРТУВАЛИ „БРЕМЕН“.

НЮ ЙОРК, 31. 8. ПАТ. Два кораблі охорони побережжя та поліційні човни ескортували німецький трансатлянтик „Бремен“ аж до границь територіяльних вод.

До Передплатників і Читачів „Діла“!

ПЕРЕЖИВАЄМО ЧАСИ ВИЙНЯТКОВІ, КОЛИ КОЖНА ГОДИНА, КОЖНИЙ ДЕНЬ ПРИНОСЯТЬ НАМ ВІСТИ І ПОДІЇ ПЕРШОРЯДНОГО, МОЖЕ Й ПЕРЕЛОМОВОГО ЗНАЧІННЯ. ЧАСИ, В ЯКИХ МОЖЕ РІШИТИСЯ Й НАШЕ: БУТИ, ЧИ НЕ БУТИ?

В ТАКИХ ПЕРЕЛОМОВИХ ДНЯХ, КОЛИ РІШАЄТЬСЯ ДОЛЯ НЕ ТІЛЬКИ ПООДИНОКИХ НАРОДІВ, АЛЕ Й ЦІЛИХ ДЕРЖАВ, НІЯКИЙ ТЯМУЧИЙ ГРОМАДЯНИН НЕ МОЖЕ ОБІЙТИСЬ БЕЗ ТОЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ, ЯКУ ПОДАЄ ПРЕСА, ЗОКРЕМА ПРЕСА ЩОДЕННА. ТІЛЬКИ ЩОДЕННА ҐАЗЕТА МОЖЕ СЬОГОДНІ МЕНШ-БІЛЬШ ТОЧНО І СИСТЕМАТИЧНО СЛІДКУВАТИ ЗА ХОДОМ УСІХ ПОДІЙ У СВІТІ ТА В КРАЮ, РЕЄСТРУВАТИ ЇХ НА СВОЇХ СТОРІНКАХ ТА РОБИТИ ВИСНОВКИ ЗГІДНО З НАШОЮ НАЦІОНАЛЬНОЮ РАЦІЄЮ. ТІЛЬКИ СВОЯ ЩОДЕНА ҐАЗЕТА Є НИНІ ЩЕ НАЙПЕВНІШИМ ЗВЯЗКОВИМ МІЖ СВІТОМ І НАЙШИРШИМИ МАСАМИ РІДНОГО ГРОМАДЯНСТВА.

ОТЖЕ РОЛЯ ЩОДЕННИКА ПІД НИНІШНЮ ПОРУ НЕ ТО ВЕЛИЧЕЗНА, А ПРОСТО ВИЙНЯТКОВА, З ЧОГО ДОБРЕ ЗДАЮТЬ СОБІ СПРАВУ ВСІ ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ДАНИЙ ЩОДЕННИК ЧИННИКИ. ЗДАЄ СОБІ З ЦЬОГО СПРАВУ І ВИДАВНИЦТВО НАШОГО ЩОДЕННИКА, ЩО СТАРАЄТЬСЯ ПО СВОЇЙ СПРОМОЖНОСТИ ЙТИ У ВСЬОМУ НАЗУСТРІЧ ВИМОГАМ НИНІШНІХ ІСТОРИЧНИХ ДНІВ ТА БАЖАННЯМ НАШИХ ВП. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ І ЧИТАЧІВ.

ЦЕ ПОВИННІ ВП. ПЕРЕДПЛАТНИКИ І ЧИТАЧІ „ДІЛА“ ЗРОЗУМІТИ І ВИКОНАТИ СВІЙ ОБОВЯЗОК СУПРОТИ РІДНОГО ВИДАВНИЦТВА. НИНІ ЧАСИ ТАКІ, ЩО НІХТО НЕ ПОКРЕДИТУЄ ВИДАВНИЦТВУ НІ СОТИКА, НИНІ ТРЕБА ЗА ВСЕ ПЛАТИТИ ГОТІВКОЮ. НІЧОГО ІНШОГО НЕ ВИМАГАЄ ВИДАВНИЦТВО І ВІД СВОЇХ ЧИТАЧІВ, ЯК ТІЛЬКИ ОДНОГО: ЩОБ ЗА ҐАЗЕТУ ПЛАТИЛИ ТОЧНО Й СОЛІДНО КОЖНОГО МІСЯЦЯ! ТІЛЬКИ ВІД ВИКОНАННЯ ЦЬОГО ОБОВЯЗКУ ЗАЛЕЖИТЬ ДАЛЬША ДОЛЯ І РОЗВИТОК НАШОГО ВИДАВНИЦТВА, ЯКЕ ВЖЕ 60 ЛІТ ВИКОНУЄ ВАЖКИЙ ТА ПОЧЕСНИЙ ОБОВЯЗОК ТРИБУНИ ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА, ЧЕРПАЮЧИ ДО ТОГО ВСІ СИЛИ Й ЗАСОБИ ТІЛЬКИ Й ВИКЛЮЧНО ВІД РІДНОГО ГРОМАДЯНСТВА.

В ОТСИХ ПЕРЕЛОМОВИХ ДНЯХ КЛИЧЕМО ДО НАШИХ ВП. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ЧИТАЧІВ ТА ПРИХИЛЬНИКІВ:

ВИКОНАЙТЕ ВАШ ОБОВЯЗОК СУПРОТИ „ДІЛА“!

ПРИСИЛАЙТЕ ТОЧНО КОЖНОГО МІСЯЦЯ ПЕРЕДПЛАТУ ТА ПЛАТІТЬ ДОВГИ, ЩОБ НЕ БУЛО ЗАТРИМКИ У ВИСИЛЦІ ҐАЗЕТИ!

ПРИЄДНУЙТЕ НАШОМУ ЩОДЕННИКОВІ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ТА ЧИТАЧІВ!

Протилетунське поготівля у Львові.

Сьогодні 31. 8. появилися на мурах Львова афіші з оголошенням протилетунського поготівля, яке триватиме аж до відкликання. В оголошенні подані вказівки, як населення повинно поводитися підчас протилетунського поготівля, летунського алярму та після алярму.

Читайте та ширіть наш часопис!

ДЖ. О. КЕРВУД. 54

Герої золотої тундри.

ПОВІСТЬ

Переклала Ольга Сліпа.

— Саме те почування спричинило траґедію, те, про що на вашу просьбу я вам маю розказати — продовжував Алян, розпростираючи поволі долоні, а потім затискаючи їх знов так, що аж жили набрякли на його руках. — Край зароївся ріжними новими підприємствами, сила і ненажерливість почали простягати свої кігті сюди, наступаючи заєдно та щораз ближче до нашої кітловини у підніжжя гори. Та батько мій ані мріяв, що таке може статися. Це скоїлося на весну того року, коли він узяв мене у мою першу подорож до Стейтів; я мав тоді 18 років. Не було нас дома пять місяців, а тих 5 місяців були немов пекло для нього. День і ніч він сумував за мамою і за малим дімком під горою. А коли врешті ми вернулися назад —

Алян знов підійшов до вікна і пристанув та тим разом не бачив він золотого сонця тундри, ані не чув окликів Тотюка з обори.

— Коли ми вернулися назад, — повторив він зміненим твердим голосом — у малу кітловину, рай мого батька, прийшли люди. Сотня робітників розтабореного підприємства розмістилася там у шатрах. Хатину змели з лиця землі. Від водопаду ішов канал, викопаний почерез гріб моєї матері. Вони зневажили гріб моєї матері з тою самою святотатською безоглядністю, з якою вони знищили тоді десять тисяч індіянських гробів. Кістки її валялися порозкидувані у піску і болоті. І від хвилини, як мій батько побачив, що скоїлося, сонце не зійшло вже в небесах для нього ніколи. Його серце померло, хоч він жив іще якийсь час

Марія Стендіш схилила лице в долоні. Він бачив, як її ніжні плечі здрігалися. Колиж він відійшов до вікна і дівчина піднесла свій погляд на нього, здавалося Алянові, немов би він дивився на блідолицю красу одної з білих квіток тундри.

— А тим, що допустився того злочину був Джон Ґреґам.

Голос Аляна був дивно безпристрасний як голос того, хто знає чим він відповість на зазнану кривду і зневагу.

— Так, Джон Ґреґам. Він був представником великих підприємств у Стейтах. Наставник робітників спротивлявся тому; багато робітників протестувало, деякі з них, що знали мого батька, покинули працю, щоб не прикласти своїх рук до того злочину. Та Ґреґам мав за собою законне уповноваження; робітники розказували, що він навіть сміявся, немов би вважав це за смішний жарт, щоб хатина і гріб могли бути перешкодою на його дорові. І він сміявся, коли ми з батьком прийшли до нього — сміявся так відразливо і беззвучно, як сміялася би тільки гадина. Ми знайшли його між робітниками. Боже, ви не можете уявити собі, як я його ненавидів! Великий, безчесний, сильний, він забавлявся ланцюжком від годинника, що звисав на його камізолі. Мого батька він стрінув зневажливим поглядом і сказав, що хіба останній дурень може думати, що безвартісний гріб може бути перепоною в його праці. Я хотів убити його та батько поклав руку на моє плече, свою спокійну, рішучу руку і сказав: — Це мій обовязок, Аляне. Мій обовязок.

— І тоді воно сталося. Батько мій був старший, багато старший від Ґреґама, але Господь дав йому того дня таку силу, якої я ніколи раніше в нього не бачив і своїми голими руками він був би убив того звіра, якби я моїми власними руками його рук не був розімкнув. На очах усіх своїх робітників Ґреґам став купою безпомічного мяса і коли лежав на землі, останньою рештою віддиху кляв мого батька і клав мене. Він казав, що до кінця нашого життя буде переслідувати нас, доки не заплатимо тисячекратно за те, що ми зробили. Після цього батько потягнув його немов щура до якихось корчів, та обдер звіра до нага. І нагого пражив його батогами, доки руки його не втомилися та не ослабли, а Джон Ґреґам лежав непритомний, немов велика купа сирої воловини. По тім усім ми пішли в гори.

В часі цього страшного оповідання Марія Стендіш не звела й ока з лиця оповідача, а руки її затиснулися в пястуки, як і його власні. Її очі і лиця горіли, немов би вона хотіла скочити і вдарити щось невидне поміж ними.

— Я видерла це з одної ґазети в Кордові. — вона сказала. — Я їх зовсім не знаю. Та чи замічаете те щось у виразі її очей? Чи не пізнати цього на світлині? Вона вбрана у весільну одіж. Мені видалося, коли я побачила її лице, що в її очах розпука, мука й безнадійність, та що вона відважно старається скривати їх від світа. Це ще один доказ, один з тисячі, що такі неймовірні річі трапляються.

Алян став відчувати якийсь тупий і безболісний рід спокою, стоїцизму, що опановував його завсіди віч-на-віч з неминучим. Він сів і схиливши голову, взяв одну з безвладних малих рук, що спочивали на колінах дівчини. Тепло вийшло з тієї руки, вона була холодна. Він узяв її ніжно та держав між обома своїми мязистими, бронзатними руками. Він немов дивився на цю руку, але не бачив в ту хвилину нічого. Лише тикання годинника Кеок за якийсь час нарушило тишу. Потім він пустив руку і рука впала назад на коліна дівчини. Вона дивилася ввесь час на пасмо сивого волосся над його чолом. Та він не бачив, як в очах її щось засяло, як губи її трошечки затремтіли, як її голова подалась незамітно ближче до нього.

(Далі буде.)

Обєднання польських вуглевих підприємств.

НА ОСНОВІ МІНІСТЕРСЬКОГО РОЗПОРЯДКУ.

ВАРШАВА, ПАТ. Міністр торговлі та промислу у порозумінні з міністром скарбу покликав до життя примусове обєднання вуглевих підприємств та їхніх союзів під назвою „Начальна організація вуглевого промислу".

Завданням нової установи є: нормувати продукцію та збут вугілля у краю та закордоном. Її членами стають на основі згаданого розпорядку:

1. Унія польського гірничо-гутничого промислу в Катовицях;
2. Рада гірничо-гутничих промисловців тешинського Шлеську;
3. Польська військова конвенція у Катовицях;
4. Союз працедавців горішньо-шлеського гірничо-гутничого промислу в Катовицях;
5. Рада зїзду гірничих та гутничих промисловців домбровського басену в Сосновці.

Ці розпорядки негайно входять в життя. Вони устійнюють, що Начальна організація вуглевого промислу буде правною особою. Її статут устійнить міністр торговлі та промислу у порозумінні скарбу. На його основі міністр торговлі та промислу контролюватиме нову установу.

Диверсанти на словацькому пограниччі

НАПАД НА ПОЇЗД.

ВАРШАВА, ПАТ. У словацькій місцевості Скаліте є диверсантська ватага, зложена з яких 100 осіб, озброєних у кріси та скоростріли; на рукавах носять диверсанти опаски зі свастиками. Скоростріли диверсантів звернені на польську митну станицю.

Та ватага напала на особовий поїзд в околиці Чадчі 27. ц. м. Вона без сумніву попроривала телефонічні проводи на лінії Скаліте—Звардонь.

26. ц. м. командант словацької жандармерії сумежного повіту, заявив командантові округи граничної сторожі Живец, що словаки не беруть участи у диверсантській акції; начальник чадецької округи заборонив їм.

28. ц. м. приїхало до Скалітого 11 словацьких жандармів — як говорить місцеве населення, щоб приборкати диверсантів. Від того стану протипольське становище словаків зникло.

—о—

Залізнича комунікація між Німеччиною, Словаччиною та Мадярщиною припинена.

БУДАПЕШТ, Авас. З огляду на німецькі військові транспорти у Словаччині, припинено залізничу комунікацію між Мадярщиною, Словаччиною та Німеччиною. Дирекція мадярських залізниць стверджує, що це відноситься також до ліній Будапешт—Братислава та Будапешт—Відень.

ВІДЕНЬ, ПАТ. Від 31. ц. м. припинено рух суден з Відня долі Дунаєм.

—о—

Литва готова боронити своєї незалежности та невтральности

ЗАЯВА ЛИТОВСЬКОГО ПРЕМІЄРА.

КОВНО, ПАТ. Литовський премієр ґен. Черніюс дав представникам преси інтервю, в якому схарактеризував становище Литви до міжнародньої ситуації. Він сказав м. ін.: Міжнародня ситуація дуже напружена, мир в Европі загрожений. Наша держава оголосила невтральність, наші збройні сили готові боронити незалежність Литви проти аґресії з якогонебудь боку. З огляду на те доповнено армію резервістами.

—о—

Італія запевнює Єгипет.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ПОСОЛ У ЄГИПЕТСЬКОГО ПРЕМІЄРА.

КАЇРО, ПАТ. Як подають з добре поінформованих кол, італійський посол у Каїрі відвідав єгипетського премієра та запевнив його про добрі інтенції Італії супроти Єгипту, з яким італійський уряд бажає жити у повній гармонії.

—о—

Справа ратифікації німецько-совітського пакту неаґресії.

БЕРЛІН, ПАТ. „Діпльоматіш-Політіше Корреспонденц" твердить, що проволока у ратифікації совітсько-німецького пакту неаґресії не зменшує його значіння. Закордонна преса, яка приносить ту вістку, не бере під увагу обставини, що пакт входить у життя у хвилині, як його підписали.

—

НІМЕЦЬКІ КОРАБЛІ ПЕРЕМАЛЬОВУЮТЬ НАПИСИ.

САНТЯГО ДЕ ЧІЛЕ, ПАТ. До Морторіео причалив корабель „Північно-німецького Льойду", „Діссельдорф", зі замаскованими горішніми чердаками, замальованою назвою корабля та коминами перемальованими на краску одної англійської спілки. Корабель пливе до Европи.

До Крістобалю причалив корабель „Ляйпціґ" — замаскований, перемальований, зі затертим написом.

ІТАЛІЙСЬКА ВЛАДА ВИДАЛИЛА ФРАНЦУЗЬКОГО ЖУРНАЛІСТА.

РИМ, ПАТ. Кореспондента французької аґенції „Радіо" видалено за те, що він неґативно оцінював провід італійської закордонної політики. Його брата, кореспондента паризького „Журналю", видалили з Італії на початку серпня.

—

ЧИ ЮГОСЛАВІЯ ЗБЕРЕЖЕ СУПРОТИ НІМЕЧЧИНИ ПРИХИЛЬНУ НЕВТРАЛЬНІСТЬ?

БІЛГОРОД, Авас. ДНБ заявило, що на випадок війни Югославія збереже прихильну невтральність супроти Німеччини. На запит у тій справі компетентні білгородські чинники заявили, що такі інформації могли походити хіба від некомпетентних людей, які висловлювали хіба свій власний погляд.

Граничні інциденти.

РИБНІК, ПАТ. Минулої ночі з німецького боку обстріляно граничний відтинок біля Щиґловіц, зокрема фабрику „Ліґноза", опісля кидали гранати. Тої самої ночі будинки коло митного уряду у Вільчі Долішній. Громадянська сторожа відбила напади — втрат у людях не було.

ПЖАСНИШ, ПАТ. Німецький скоростріл обстрілював кількома серіями станицю граничної сторожі Красили.

ҐДИНЯ, ПАТ. В середу вечором зі сторони Цопоту стріляли німці зі скорострілів та крісів на Орлово. З польської сторони на те зареаґували.

КАТОВИЦІ, ПАТ. В середу вечором з німецького боку обстрілювали зі скоростріла цегольню в Рибні, пов. Тарновські Гори.

ДИВЕРСІЙНА АКЦІЯ НА ШЛЕСЬКУ.

КАТОВИЦІ, ПАТ, подає зізнання німецького студента Герберта Штенцля, який признався, що на доручення старшини „охоронних штафет" хотів легко ушкодити бомбами німецькі будинки на Шлеську, щоб дати матеріял німецькій пропаґанді.

—

„РАДА МІНІСТРІВ ДЛЯ ОБОРОНИ НІМЕЧЧИНИ".

БЕРЛІН, ПАТ. В середу вечором оголошено декрет Гітлера, яким покликано до життя „раду міністрів оборони держави" під проводом Ґерінга.

ПОГОТІВЛЯ ПРОТИЛЕТУНСЬКОЇ ОБОРОНИ У ВАРШАВІ.

ВАРШАВА, ПАТ. В суботу пізним вечором міністр військових справ впровадив поготівля протилетунської оборони у Варшаві; воно триватиме аж до відкликування.

В повідомленні подано вказівки, як поводитися підчас поготівля, підчас алярму та після алярму.

КОНТРОЛЯ ПРОТИЛЕТУНСЬКОЇ ПІДГОТОВИ ДОМІВ.

КРАКІВ, ПАТ. Міська управа Кракова переведе в найближчому часі контролю, чи власники нерухомостей ввели в життя постанову з 25. ц. м. про протилетунську підготову. Власникам, які не виконали приписів, загрожує грошева кара до 3.000 зол., 3 місяці вязниці або ці обі кари разом.

НА ЗАЛІЗНИЧИХ ДВІРЦЯХ НЕ ПРИЙМАЮТЬ БАҐАЖУ НА ПЕРЕХОВАННЯ.

ВАРШАВА, ПАТ. Окружна залізнича дирекція у Варшаві подає до відома, що постановлено ліквідацію всіх переховалень ручного баґажу, на стаціях і в поїздах.

В інтересі подорожних є, відібрати зложений баґаж як найскорше. Коли вони того не зроблять, можуть наразитись на проволоку при відборі баґажу.

ВИМАРШ НОВИХ ВІДДІЛІВ ЗІ ЛЬВОВА.

ЛЬВІВ, ПАТ. В середу відбулась у Львові дефіляда військових відділів, які виїхали з міста. В год. 16,30 перші відділи увійшли на Марійську площу, де відібрав дефіляду ґен. Цуляуф у приявности представників влади. Зібране на вулицях населення міста, прощало вояків оваційно. Дефіляда тривала 2 години.

—о—

ПРИКАЗ ДО ПОЛЬСЬКИХ СКАВТІВ

ВАРШАВА, ПАТ. Начальники обох польських скавтових орґанізацій (жіночої та мужеської) видали наказ, щоб скавти і скавтки негайно зголосилися до своїх або до найближчих відділів. Інструкторки мають зголоситися в місцях службового приділу.

—о—

ЯЙЦЯ У ДОМАШНІХ ХАРЧЕВИХ ПРИПИСАХ.

ПАТ звертає увагу, що у харчевих припасах, які громадянство збирає на випадок війни, добре є купувати яйця, які тепер дуже дешеві а мають велику віджвивну вартість.

—о—

Ріжні вісти.

ПОЛЬСЬКИЙ амбасадор в Анкарі відбув довшу розмову з турецьким міністром закорд. справ.

У ТУРЕЧЧИНІ відбулось національне свято.

Б. АМЕРИКАНСЬКИЙ адмірал Стірлінґ заявив у промові, що як вибухне війна, Америка мусить приступити до неї негайно.

НОВИЙ БРИТІЙСЬКИЙ амбасадор у Вашинґтоні доручив повновласти Рузвельтові, опісля відбув з ним 2-годинну розмову.

ПОЛЬСЬКА Академія Літератури видала до письменників цілого світу відозву з осудом німецьких переслідувань польської меншини.

ФРАНЦУЗЬКИЙ корабель „Норманді" відложив виїзд з Ню-Йорку, на основі наказу з Парижа.

БРИТІЙСЬКИЙ король перевів інспекцію міністерства війни та летунства.

ПОЛЬСЬКА центральна комісія клясових професійних спілок, зголосила міністрові суспільної опіки готовість співпраці в царині суспільної опіки. Той самий міністр приняв представників трьох проф. спілок умових службовиків, які зголосилися до співпраці у протилетунській обороні, опіці над родинами вояків, евакуації дітей, боротьбі з дефетизмом.

СКАНДИНАВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ міністрів закордонних справ почалася в Осльо.

В ІТАЛІЇ заборонено торгувати кавою, реквіруючи всі принаси до війська.

ФРАНЦУЗЬКИЙ амбасадор марш. Петен відбув важну розмову з еспанським міністром закорд. справ.

ФРАНЦУЗЬКИЙ премієр приняв шефів ґен. штабів армії та маринарки.

БРИТІЙСЬКИЙ уряд взиває населення, не купувати за багато харчів.

У ФІНЛЯНДІЇ змобілізовано дальші континґенти резервістів.

НОВИНКИ

1
ВЕРЕСЕНЬ

ПЯТНИЦЯ

Ст. ст. 19. серпня 1939.
Андрея Стр. мч.
Лат. Еґідія.
Сонце: схід 4.38, захід 18.09.
Місяць: схід 19.28, захід 7.51.

Завтра: 2. вересня: Субота.
Ст. ст. 20. серпня 1939.
Самуїла пр.
Лат. Стефана кор.
Сонце: схід 4.40, захід 18.07.
Місяць: схід 19.58, захід 8.54.

—o—

— **УПРАВА ЮВЕНАТУ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ У ЗБОЇСКАХ повідомляє, що початок шкільного року відложений. Коли в Ювенаті почнеться наука Дирекція повідомить про це у пресі.** 1623 —2

— **Футра жіночі, мужеські, лиси, пелеринки готові і на замовлення поручає Юліян Глушевський. Львів, площа Капітульна 3, І. пов., телефон 254-46. Товар на складі.** 135 —?

— **Шкільний** рік у школі Малої Семінарії у Львові не почнеться в дні 3. вересня ц. р. — Про початок шкільного року повідомлять заінтересованих окремою оповісткою у пресі. — Ця оповістка дотичить також і питомців Малої Семінарії. 1619 —3

— **Календар „Дніпро“** на 1940-ий рік (річник 17-ий), видання Українського Т-ва Допомоги Еміґрантам у Львові, вже вийшов з друку й розісланий відборцям. Ціна календаря 1.50 зол.

— **Вже вийшов Календар „Сільський Господар“ на 1940 рік** та продається по 1.50 зол. в усіх українських книгарнях, повітових філіях „Сільського Господаря“, Союзах Кооператив і Районових Молочарнях. У цій великій книзі господарського знання, що має 220 стор. друку і 64 ілюстрацій, є десятки статтей з усяких ділянок господарства, зокрема статті про воєнні чинитьби, причинки для родин вояків та все інше, що потрібне у наших часах. Книжка необхідна для кожної української господарської рідні.

— **Опера підчас Східних Торгів.** Підчас Східних Торгів Міський Театр дає три популярні опери, а саме 3. вересня „Гальку“ Монюшка, 5. вересня „Кавалерія Рустікана“ Масканія і „Паяци“ Леонкаваля під кермою Ст. Драбіка. В „Гальці“ виступлять: Стан. Завадзька, Ст. Драбік, Зенон Дольницький і Адам Мазанек. Диригент Адам Должицький.

— **Передпродажу театральних білетів перенесли від 1. вересня з льокалю при вул. Кілінського до приміщення ПБП „Орбіс“ при пл. Марійській ч. 5. у Львові.** Каси продаватимуть білети від год. 9. рано до год. 20. вечором. Білетова каса в театрі від год. 10—12 і від 14—17 та 18—20.30.

— **До відома тих, що припроваджують коні до бранки.** Ліґа Охорони Звірят звертає увагу власникам, які припроваджують коні до бранки, щоб вони забрали зі собою бодай південну пайку харчів для коней, бо коні щойно тоді, коли їх перейме влада та приділить до відповідних частин, дістають правильно поживу та залишаються на опіці війська.

— **Число терміннаторів** у ремеслі устійнив тернопільський воєвода окремим розпорядком згідно з такими нормами: Власник ремісничого варстату — майстер — може взяти на науку ремесла одного ученика-термінатора; якщо один майстер має у своєму варстаті ще одного челядника — може тримати двох учеників-термінаторів; на кожних двох дальших челядників — ще одного термінатора з тим, що найбільше може тримати 5-ох учеників термінаторів. Згадані норми обовязують майстрів усіх ремісничих професій крім столярства і ремесла металевої групи і з тим винятком, що теслі і мулярі можуть тримати найбільше 6-ох термінаторів. У столярських варстатах — один управнений майстер може приймити на науку одного ученика-термінатора; на двох перших челядників, які постійно працюють, по одному ученикові на одного челядника; якщо працює більше ніж двох челядників — по одному ученикові на двох чергових челядників. У ремеслі металевої групи один майстер може тримати одного ученика термінатора; якщо має челядників — на кожного челядника — одного ученика з тим, що можна тримати найбільше 10 термінаторів.

— **Три польські „півкольонії“** зорганізували поляки цього року на терені волости Скварява пов. Золочів, а саме: в Острівчику, Пітричах та Стадні. На закінчення півкольоній відбулись пописи дітей, підчас яких промовляв голова кола ТШЛ управитель школи Авґустин Гучкевич та польський парох зі Скваряви.

— **Львівська хроніка.** У Львові помер вчора відомий власник друкарні Антін Гоявічинський, проживши 70 літ. Похорон відбудеться в четвер в год. 5. попол. з Бернардинської крипти.

— **Млин зі збіжжям,** власности Гельмута Кенінґа, згорів у Ленковіцах, пов. Острів. Матеріяльні втрати сягають до 100.000 зол.

— **Арештували одного дефравданта.** Один з бережанських дефравдантів Червінський утік зі своїм приятелем до Румунії. Тепер арештувала його румунська поліція і будуть його судити за нелеґальний перехід границі. Коли відсидить кару, його видадуть польській владі. Другий ощуканець ще дальше скривається.

— **Краєва хроніка.** В Тернополі Михайло Панкевич посварився з Тимком Лісником за те, що цей зробив йому шкоду і вдарив Лісника так сильно залізним молотком по голові, що йому тріс череп і він помер. — У Гуті пов. Бучач затроїлися при копанні керниці земним газом два робітники. Їх видобули на поверхню землі, проте не вдалося привернути їм життя.

— **33 людські кістяки** знайшли робітники підчас копання ровів у Вильні при вул. Ясінського. Здогадуються, що це мабуть кістяки польських повстанців, яких розстріляли в 1863. р. В іншому місці знайшли при копанні ровів старі монети, останки давньої кераміки та частину будівлі.

— **Трагічні наслідки легкодушности.** До шпиталю у Вильні привезли двох змасакрованих мешканців села Войдзненти, вілейського повіту. Шукшту та Ґородзіца які ловили в ріці Вілії риби оглушуючи їх гранатами. Одна граната вибухла в руках і важко їх покалічила. Ранені намагалися покінчити самогубством і поскакали до ріки. Звідки повитягали їх на беріг та перевезли до шпиталю.

— **Любов через океан.** Цими днями молоденька англійська танечниця Конні Слейд поїхала до Америки, щоб повінчатися з чоловіком, якого вона ніколи не бачила. Перед роком англійський суд покарав міс Слейд за те, що вона в год. 10-тій, 30 хвилин увечір, співала й танцювала на тихій вулиці Льондону. Суд не дозволив міс Слейд вертатися домів пізніше, як в год. 22.30 увечір. В далекому стейті Теннессі прочитав випадково про цей присуд молодий інжинір електротехніки Роллянд Дотре і написав Конні спочутливого листа з висловами симпатії. Конні відповіла і між незнайомими людьми завязалося оживлене листування. Воно закінчилося тим, що молоді обмінялися світлинами. Відтак Дотре освідчився і Конні його приняла. Інжинір вислав їй гроші на дорогу, а молода танечниця дістала візу, пашпорт і чимскоріше поїхала.

— **Скарб у кошику зі сміттям.** Власник третьорядного паризького ресторану на Монтмарті повідомив поліцію, що ганчірник Люї Рібер, якого звали „Подвійноногим“, та який винаймав у нього скромну мансарду, видає велику скількість грошей. У слідстві виявилося, що ганчірник перед кількома тижнями знайшов скарб. Він відкрив у кошику зі сміттям на вулиці де ля Републік пачку старих ґазет, де було 150 золотих монет по 20 франків, що вартує тепер 40 тисяч франків. Цікаве, що „подвійноногий“ встиг витратити лише частину грошей. Решту хтось йому вкрав, але хто, він не знає, бо був тоді зовсім пяний. Поліція знайшла також власницю скарбу — вона називається Зузанна Ле-Ваш. Вона сховала золоті монети в залізній печі. Служниця підчас неприсутности пані чистила піч, знайшла там пачку старих ґазет і викинула їх до кошика зі сміттям. У кого знаходиться тепер украдений скарб— покищо невідомо.

— **До страшної катастрофи** дійшло в Медіяс Семигороді, де розбився військовий літак. Летун згорів, обсерватор важко ранений.

— **Катастрофальний землетрус** знищив зовсім місто Помакаші в Арґентині. Згадане місто навістив уже землетрус в липні ц. р.

— **Що привеземо з літнища?** Виїзджаючи на літнішні переміщення у гірські околиці, тішиться кожна збайлива Пані Дому, що зможе купити гарні гриби, які в хаті разом з осінніми овочами та городовиною стають знаменито матеріялом для маринат на зиму. Однак як нам відомо кожний продукт вимагає іншої міцности оцту, яким заправлюємо маринати. Тому найліпше і найекономічніше приготовити оцет з оцтової есенції. Здорову, безбактерійну, дешеву і чисту оцтову есенцію 80% продукують Хемічні Заведення Ґродзіск А. С., зі знаком на бутелці Рак. З цієї есенції, яку влада признала за здорову можна приладити знаменитий оцет довільної міцноти, який надає маринатам тривкість і свіжість на дуже довгий час.

—o—

Дописи.

СКОЛЕ.

Просвітянська нарада філії Т-ва „Просвіта“ у Скольому відбулася 2. серпня н. р. при участи 15-ох представників читалень. Нараду відкрив точно в год. 11-ій член виділу М. В. Дольницький та вияснив, чому нараді не проводить голова філії м-р Я. Малиняк. Одночасно вияснив, що з огляду на відсутність організатора Михайла Данилкова нарада мусить мати звужений характер. З черги складали звіти представники читалень. Твердi, прикордонні відносини мiцно відбилися не лише на просвітному фронті, але й у рядах кооперації. У багатьох читальнях вона діяльність припинена, бо тяжко наладнати з людьми звязок. Такі відносини в горішній Скільщині. Дещо краще в долішній, хоч і тут не бракує перепон. Про різні перепони у праці говорили представники Тишівниці, Труханова, Побука, Корчина Рус. й ін. По звітах забрав голос М. В. Дольницький, що обговорив сучасний стан просвітянської діяльности, причини перепон і спосіб дальшої праці в терені. В дискусії забрала м. ін. слово голова місцевого „Відродження“ Дарія Рибчук-Бандрівська, яка вказала на жахливе явище поворотного пияцтва, що шириться на Бойківщині та на страшні наслідки споживання алькоголю. Нараду закрив М. В. Дольницький, взиваючи ще раз усіх до праці.

„Орли“ в леті. Скільський кружок „Орлів“ ім. кн. Романа Шестикрильця — це ще молоде т-во. Його провідником є М. В. Дольницький. За 7-місячне істнування виголосив він кільканадцять рефератів на різні теми, по яких відбувалася дискусія. Кружок начислює тепер понад 50 членів, майже самої мужеської молоді. В зимових місяцях „Орли“ вправляли руханку двічі на тиждень. Проводив їй д-р Іван Тимків. У літніх місяцях вправляють копаний мяч, відбиванку, мети диском і стусани кулею під проводом д-ра М. Куцевича. Крім цього відбулось кілька прогульок: на Параску, до скал у Бубнищі, на Зелемінь, до Урича ітд. Кружок уладив спортові змагання відбиванки з Корчином Рус., Синевідськом В. та Уричем. При допомогі громадянства вислав кружок 3-ох членів на табор до Отрадча: М. Шпортика, Ст. Диркавця й І. Тимкова, які, з огляду на розвязання, не відбули повного табору. Завдяки зрозумінню старшини місцевого кружка Р. Ш. відступлено „Орлам“ домівку та спортовий виряд, а о. дек. Мосора дозволив уживати великої салі до вправ. Кооператива „Народній Дім“ цілком безкорисно відступила кружкові площу під відбиванку. „Орли“ під проводом своєї старшини (голова О. Терлецький, писар: М. В. Дольницький, скарбник: М. Цьола) добре розвиваються і далі будуть працювати невпинно на славу нації і церкви.

—o—

Нові книжки й журнали.

НАРОДНІЙ ІЛЮСТРОВАНИЙ КАЛЕНДАР Т-ВА „ПРОСВІТА“ на переступний рік 1940. Річник 60. Накладом Т-ва „Просвіта“ у Львові. Стор. 224, ф. 8°. — Зміст: Ю. Шкрумеляк: Перший календар (вірш). — Календарна частина й інформації. — М. Д.: Календарець „Просвіти“. — С. Орляк: Дім „Просвіти“ (вірш). — І. Б.: Дім „Просвіти“ у Львові. — Ю. Ш.: Перший календар „Просвіти“. — І. Брик: Історія календарів „Просвіти“. — І. Сорокатий: Календарі між собою. — І. Брик: „Просвіта“ в 1870 р. — Ю. Шкрумеляк: Моя перша зустріч з „Просвітою“. — Які ювилеї припадають в 1940 р. — М. Андрусяк: 1240... 1840... — Ю. Шкрумеляк: Про Дмитра воєводу. — Я. Сімович: Сто років „Кобзаря“. — Ол. Бабій: Перший „Кобзар“ на селі. — „Просвіта“ і Т. Шевченко. — Київська „Просвіта“. — Бій на Маківці. — Світова війна в 1915 р. — Українське військо і походи в 1920 р. — Зимовий Похід 1919-20. — В. Севенко: Бій під Вознесенськом. — Ю. Шкрумеляк: Українське військо на Закарпатті. — Ю. Шкрумеляк: Замок у Хусті (вірш). — І. Юшишин: Спомини з великих років. — Петро Дужий. Море. — Ол. Бабій: Інваліди (вірш). — М. Андрусяк: Українські землі під Румунією. — С. Воробкевич: До Буковини! (вірш). — М. Андрусяк: Як ми тратили рідні міста. — І. Юшишин: Даймо дітям національне виховання! — В. Вірний: Ворог у нашій хаті! — І.: Я знаю „Просвіту“ (вірш). — Ю. Шкрумеляк: Як Отелав Золотик виповів війну злому духові. — В. Барвчук: Що пошлачує в господарстві. — А. Курдидик: Для добробуту народу. — М. Богун: Кожний може мати дім. — Що повинно бути в кожній громаді. — Під увагу селянам: Світова політика в останнім році. — Д-р Р. Олійчук: Село і місто. — Загадки. — Що „Просвіті“ даємо — собі даємо! — М. Дужий: Щоб не було запізно!

ТЕАТРИ

Великий Театр.

Четвер 31. 8. год. 20 „Наше міст[...]".
Пятниця 1. 9. год. 20 „Оборона [...]тиця".
Субота 2. 9. год. 20 „Пірат".

Театр Ріжнородностей.

Четвер 31. 8. год. 20 „Барон Кімель".

Український Театр ім. І. Котляревського

НАДВІРНА:
31. 8. Кирка з Льодео.
З Надвірної іде театр до Коломиї і Станиславова.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ГОРОДЕНКА:
31. 8. Вельможна пані Кочубейха.

ЗАЛІЩИКИ:
1. 9. Дай серцю волю.
2. 9. Мати наймичка.

Українська Капеля Бандуристів Степана Орача.

1. 9. Східниця.
3. 9. Турка.
7. 9. Хирів.
7. 9. Добромиль.
10. 9. Перемишль.

КІНА.

АМПІР: „Три підхорунжі".
АПОЛЬО: „На вринах слави".
АТЛЯНТИК: „Суперниці".
БАЯКА: „Капітан Тейльор" і кольорова гротеска.
БАЛТИК: „Заза".
ВАНДА: „В сітях розвідки", „Отрінулися в Парижі".
ҐРАЖИНА: „Дівчата з Новолипок", „Ала це не лицює".
ЕВРОПА: „Сучасні панни".
КАСІНО: „Гонолюлю".
КОПЕРНИК: „Франкештайнів син".
МАРУСЕНЬКА: „Син кантора".
МЕТРО: „Знахар", „Щаслива 13-ка".
МУЗА: „Життєві розчарування".
МІРАЖ: „Прокуратор Андреєв", „Трафальгар".
ПАКС: нечинне.
ПАЛЯС: „Циганські мельодії".
РАЙ: „Кібіц" (Фернандель).
РІЯЛЬТО: „Елегантний світ".
РОКСІ: „Дорога до Ріо", „Теодора робить карієру".
СВІТ: „Морські чорти", „Готель Голівуд".
СВЯТОВИД: „Царський курієр", „Ангелі пустині".
СТИЛЕВЕ: „Субретка" та ревія.
ТОН: „День на перегонах", „Виправа на Марса".
УТІХА: „Злочин у Монте Карльо" та ревія.
ХИМЕРА: „Студентка".

ФОТОПЛЯСТІКОН (пл. Марійська ч. 5): „Царська Росія".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО

Четвер, 31. серпня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Інтервю з учасником І. кадр. компанії, 7.25 Музика з пл., 7.50 Військ. орх., 8.20 Спортова гутірка, 11.57 Сигнал 12.03 Полуднева авд.; у перерві в год 12.15 Ґазетка, 13.00 Популярна музика з пл., 13.40 Концерт бажань, 14.35 Господарські вісти, біржа, 14.45 Дівчина на Загірі, авд. для молоді, 15.00 Популярна музика у вик. орх., 15.45 Господарські вісти, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Танкові нар. пісні, 16.45 Предмети говорять, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, програма на завтра, 17.10 Найновіші сонати, форт. 17.45 У 20-ліття кадр. корпусу кадетів, 18.00 Бетовенові квартети, 19.00 Конрад: Тремоліно, 19.20 Редан і боротьба за памятник Бальзака, 19.30 Концерт у вик. хору Евгена під дир. Е. Козака, 20.00 Інструм. музика з пл., 20.15 Резерва, 20.25 У сільській [...], 20.35 Комунікат О. П. Л., 20.40 Веч. денник, метерольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Скрипкові мініятури, 21.30 Таборове життя, 22.00 Англійські пісні у вик. Бандровської-Турської, в супр. форт., 22.30 Концерт ньюйоркської орх. з пл., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Пятниця, 1. вересня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.15 Клопоти та ради, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 13.00 Розр. музика з пл., 13.57 Для сільських господинь: Осінні вечорі, комунікати, ради, музика з пл., 14.10 Для сільської молоді: Скринька, музика з пл., 14.35 Господарські вістки, біржа, 14.45 Фантастична подорож, повість для молоді, 15.00 Популярна музика у вик. орх., 15.45 Господарські вістки, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Значіння Сх. Торгів у теперішню пору, 16.20 Форт., 16.45 Гутірка з хорими, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.10 Давня музика, 17.45 Рід Алембеків, 18.00 Колискові пісні та серенади, мецосопран, 18.20 Органовийресітал, 19.00 Із поезій Юл. Словацького, 19.20 Хвилина бюра студій, 19.30 Концерт орх., сопран, тенор, 20.15 Резерва, 20.25 Вироби з лозини, 20.35 Спортові льокальні вістки, 20.40 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Спів птахів, словно-муз. авд., 21.25 Бородін: Смичк. квартет д-дур, 21.35 Віктор Гіґо про Польщу, 22.10 Шубертові та Шуманові пісні, 22.30 Моцартові твори у вик. льовд. орх., пл., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Субота, 2. вересня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 7.40 Дута орхестра, 8.10 Гордницьким Підгірям, звук. репортаж, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 13.00 орх., 14.00 Пісні й арії, з пл., 14.20 Із життя хліборобських організацій, 14.35 Господарські вістки, інформації, 14.45 „Якто любо в літі було" словно-муз. авд. для дітей, 15.15 Орх., 15.40 Отворення Сх. Торгів, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Твори Нововейського, муж. хор, мецосопран, гармонія, 16.45 Хроніка подій у техниці, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, програма на завтра, 17.10 Танкова музика з пл., 17.40 Інтервю з учасниками змагань за чашу Ґордон-Бенета, 19.00 Подорож до нутра матерії, 19.20 Резерва, 19.30 Польське шкільництво у закордоні, 20.00 Мельодії, мецосопран, тенор, нар. капеля, 20.45 Гутірка зі слухачами, 20.35 Спортові льокальні вістки, 20.40 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 І. Штравс: „Фанні Ельсляр" оперетка, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Українське громадянство домагається збільшення українських радіоавдицій.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 31. серпня 1939.

БЕРЛІН 17.30 Розр. концерт, БІЛГОРОД 19.05 Пісеньки, 20.00 Гумор, 21.00 22.15 Танк. музика, БУДАПЕШТ 17.40 Мадярські мельодії, ВІДЕНЬ 21.00 Італійські нар. пісеньки та серенади (трансм. з Торіна), ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Давні танки, 18.15 Камер. концерт (Шуберт), 19.15 Нар. пісні, 21.00 Симф. концерт, ЛІЛЬ 19.15 20.00 Пісеньки, МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 21.00 Нар. пісеньки, 22.15 Симф. концерт у вик. болг. орх., МІНХЕН 20.15 „Весела вдова" оп. Леґара, 22.40 Р. Штравс: Фортеп. квартет п-мoль, ПАРІ ПТТ 20.00 Пісеньки, РАДІО ПАРІ 19.00 Орх. концерт, 20.00 „Мару, шевчук із Каіра" оп. Рабода, РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00 „Сафо" оп. Пучінія, СОФІЯ 18.15 Популярний концерт, 19.15 Симф. концерт 21.25, 21.40 Легка і танк. музика.

Пятниця, 1. вересня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 19.00 Військ. марші, 20.15 „Геновефа" оп. Еклебе, БІЛГОРОД 19.05 Гавайський квартет, 22.15 Форт., БУДАПЕШТ 18.30 Легка музика, 19.25 Акордеон, 20.10 Оп. музика, 22.00 Циг. музика, ВІДЕНЬ 19.15 Хоральні нар. пісні, 20.15 Симф. концерт, 22.20 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 19.15 Розр. концерт, 20.15 Розр. музика, КОПЕНГАГЕН 22.20 Шуманові пісні. ЛІЛЬ 19.15 Пісеньки, ЛЯҐТІ 19.10 А[...] і шотл. музика, МІЛЯНО 21.40 [...]ор. концерт, 22.30 Танк. музика, пісеньки, ПАРІ ПТТ 18.05 Пісеньки, 20.00 Еспанські танки, РАДІО РОМАНІЯ 19.15 „Отельо" оп. Верді, 17.15 Танк. музика, 20.30 Симф. музика, 21.00 Мельодія і ритм, 22.10 Орх., СОФІЯ 18.00, 22.00 Легка і танк. музика, 19.10 „Манон Леско" оп. Пучінія, ШТРАСБУРҐ 21.45 „Королева ворожок" ком. оп. П[...]селя на осн. Шекспіра, ФРАНКФУРТ 20.30 „Дон Джовані" оп. Моцарта.

Субота, 2. вересня 1939.

БЕРЛІН 18.30 Оп. музика з пл., 20.15—21.00 Нар. і розр. музика, БІЛГОРОД 19.05 Пісеньки, 20.00 Розр. вечір, 22.15 Танк. музика, БУДАПЕШТ 18.35 Спів, 19.25 Циг. музика, 22.00 Форт., ВІДЕНЬ 18.45 Скрипкові твори, 19.00 Розр. авд. ГАМБУРГ 20.15 Німецька романтична музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Танк. музика, 18.30 Симф. концерт, ЛЯҐТІ 18.55 Спів, МІЛЯНО 17.15 Нові плити, 21.30 Симф. концерт, ПАРІ ПТТ 18.00 Пісеньки, 20.25 Опера, РАДІО ПАРІ 18.15 Форт. дует, РИМ 20.30 Пісеньки, 21.00 Комедія, СОФІЯ 18.00 Популярний концерт, 18.30 Квартет мандолін, 19.00 Вок. концерт, 19.30 Концерт 20.50, 21.25, 21.40 Легка музика, ШТРАСБУРҐ 20.30 Симф. концерт (Чайковський).

Радіокутик.

ТЕЛЕВІЗІЯ ТОВ. КБС.

Радіофонічне тов. КБС заінсталювало телевізійні антени на вежі Крайслера у Ню Йорку. Ці антени видержують напір вітру скорости 160 англ. миль на годину. Їх огрівають усередині електрикою автоматичною контролею, завдяки тому взимі не повставатимуть ледові верстви.

ПЕРША АВДИЦІЯ ПРО ПИСЬМЕННИЦЬКИЙ МОЛОДНЯК У РАДІО.

В понеділок 7. п. м. в год. 13.16 відбулось перед мікрофоном львівського радія перше читання вийнятків літературних творів молодих українських письменників. Першу того роду авдицію приготовив **ред. Роман Пашківський**, що відчитав фрагмент письменницької новелі **Івана Керницького „Празник"**. Саме відчитання попередило коротке слово прелеґента про особу автора та його творчість. У підготові лектури інших молодих авторів.

СПІР ЗА ҐЕБРАЙСЬКУ МОВУ.

Палестинське радіо має поважні клопоти з авдиціями надаваними у ґебрайській мові. Авдиції у цій мові надає палестинське радіо на виразне домагання сіоністичних груп, які бажають зробити з неї народню мову жидів. Ортодоксійні рабіни противляться тому та домагаються, щоб хоча у день шабасу не надавати авдицій у ґебрайській мові, яка є святою мовою й тому треба її вживати тільки у синаґогах.

ЗНИЖКА ЦІН НА РАДІОВІ ЛЯМПИ.

Від 28. липня 1931 р. у Німеччині знижено ціну на радіові лямпи пересічно на 31%. Така велика знижка пояснюється не тільки зменшенням власних коштів продукції. Її можна було перевести тільки завдяки пляновій співпраці комісаря цін з радіовими господарськими колами, при чому продавці радіового приладдя були приневолені зректися значної частини своїх доходів.

ІСТОРИЧНІ КР[...]И.

Президент Рузвельт [...]ував англійському королеві [...] з 18-ти кружків. На них утрвалено концерт, який відбувся у Білому Домі у приявi королівської пари. Ці кружки мають історичну вартість, тому що їх відбили тільки всього по чотири комплєти. Один з них дістав на памятку англійський король, один затримав собі президент Рузвельт, два останні подарував американському міністрові закордонних справ і британському послові у Вашинґтоні.

РАДІОТЕХНІКА — ОКРЕМИМ ФАХОМ.

Німецьке міністерство промислу та торговлі видало спеціальні приписи про іспити для майстрів радіових техніків, і тому зовсім відокремило цей фах. До ділянки праці радіотехніка торкається: устійнення причин злого відбору у приймачах та як його усунути, направа приймача. Інсталяція приймачів, пристосовання та зміцнювання антен, інсталяція приладів, які забезпечують електричні апарати перед радіовими заколотами. Радіотехніки є окремою групою між ремісниками електротехніками.

ВИДАВЦІ ТА РАДІО.

Французькі видавці книжок висловилися проти надавання радієм цілого змісту книжки. Вони вважають, що вказаним було б відчитувати цікаві вийнятки з книжок та надавати радієм книгарських новинок. Досвіди виказали, що безпосередньо по радіовій рецензії, дістають видавці сотні замовлень на цю книжку. Також видавництво, яке обіймає у чергових томах життєписи та оцінку праць великих композиторів, як Моцарт, Шопен, Равель та інші осягнуло великий успіх між радіослухачами, які замовляють згадані книжки. Показується, що радіо викликує потребу читання та книжковий голод.

АМЕРИКАНСЬКІ СЛУХОВИЩА.

Зі статистик опрацьованих американським тов. КБС виходить, що радіовий театр відограває у програмі щораз то більшу ролю. Оце у першому чвертьріччі 1938 р. надали 13 слуховищ, які тривали 6 годин. У тому самому часі 1939 р. надали 97 слуховищ, які зайняли 33 годин програми.

Біржа

Львів, 30 серпня 1939.

ГРОШІ.

Бельги бельг. 90·72—90·72. Долари америк. 5·33·00—5·33·00. Долари канад. 5·32·50—5·32·50. Фльор. гол. 288·11—288·11 Франки франц. 14·15—14·15. Франки шв. 120·45—120·45. Фунти англ. 25·00—25·00, Гульд. гдан. 100·25—100·25. Кор. данськ. 111·53—111·53. Корони норв. 125·47—125·47 Корони шведські 128·77—129·77. Ліри іт. 18·30—18·30. Марки фінляндські 11·02—11·02, Марки нім. срібні —·—.

АКЦІЇ.

Банк Польський 102·00. Цукор 24·00—24·00, Вуґіль 30·00—31·25. Лільпоп 76·00—75·50. Модже[...] 17·50—17·75. Островець 79·75—79·75, Стараховиці 40·00—40·75, Жирардів 45·00—45·50. Габербуш 50·00—50·00

Тенденція дещо слабша.

ПАПЕРИ.

4 і пів внутрішня 60·50. 3 інвестиційна 1 ем. 70·00, серія 00·00—00·00, 3 ем. 69·00 серія 00·00—00·00, 5 конверсійна 63·00 5 залізнича 61·00—59·00, 4 прем. дол. 36·00 4 консолідаційна 61·00—60·50.

Тенденція дещо слабша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 30. серпня 1939.

За 1 кг. масла дес. бльок. без оп.	3·05
За 1 кг. масла дес. бочк. в опак.	3·10
1 л. молока	0·15
1 кг. яєць	1·05

Тенденція на масло та яйця сильна, на молоко вдержана.

ЦІНИ ЗБІЖЖЯ.

Львів, 30 серпня.

Загальний оборот 1014 тон, пшениця оборот 403 тон, жито 66 тон, ячмінь 102 тон, овес 110 тон. Тенденція спок. Ціна інших тов. без змін.

ОГОЛОШЕННЯ

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. С-ки „Діло". Львів, Ринок 10.